

Investīcijas iespējas kopsavilkums

✓ Konkurences ierobežojumu dēļ Latvijas tehnisko apskāšu tirgū MK 2020. gada 25. augustā ir lēmis, ka tirgus ir jāatver brīvai konkurencei, līdz ar to VAS CSDD ir jāpārdod savas kapitāldaļas uzņēmumā SIA Scantest, kas šobrīd sniedz transportlīdzekļu tehniskās apskates pakalpojumus Latvijā.

✓ Scantest ir otrs lielākais transportlīdzekļu tehnisko apskāšu pakalpojumu sniedzējs Latvijā ar darbībām Liepājā, Kuldīgā, Valkā, Ludzā, Balvos, Alūksnē, Grobiņā, Saldū, Talsos, Valmierā, Rēzeknē, Siguldā, Gulbenē. Uzņēmumam ir 26.9% tirgus daļa valstī.

✓ Saimnieciskā darbība industrijā ar stabilu klientu plūsmu un 303 tūkst. veiktajām tehniskajām apskatēm 2020. gadā (2.0% pieaugums, salīdzinot ar FG19, 12.6% pieaugums, salīdzinot ar FG18).

✓ Peļņu nesošs uzņēmums ar stipriem un stabiliem finanšu rādītājiem - EBITDA marža 2020. gadā bija 34.1%, uzņēmums apgrozīja 190% no aktīviem.

✓ Pilnībā pašu kapitāla finansēta pamatdarbība bez nepieciešamības ārējā kapitāla piesaīstei, lai finansētu uzturēšanas pamatlīdzekļu investīcijas.

✓ Uzņēmumu vada pieredzējusi komanda ar industrijas ekspertiem, kas kopā ir strādājuši jau vairāk nekā 14 gadus

✓ Ņemot vērā neskaidrību saistībā ar sagaidāmajām strukturālajām izmaiņām tehnisko apskāšu tirgū, iespēja iegādāties operējošu uzņēmumu industrijā, kas iepriekš privātiem spēlētājiem bija limitēta.

✓ Pamatlīdzekļi ar uzskaites vērtību EUR 1.7 miljonu vērtībā, kas galvenokārt iekļauj zemes gabalus un ēkas tehnisko apskāšu veikšanai, kas atvērtā tirgus apstākļos dotu priekšrocību zemākas cenas piedāvājumam un darbību turpināšanai.

✓ Līdzdalība ar starptautisku Eiropas mēroga tirgus spēlētāju Carspect AB no Zviedrijas.

✓ Uzņēmums darbojas augošā tirgū – kopš 2018. gada Latvijā sniegtās transportlīdzekļu tehniskās apskates ir pieaugušas par 5.00% un transportlīdzekļu skaits Latvijā – par 4.25%.

Siguldas TAS, avots: google.lv

Valmieras TAS, avots: google.lv

Rēzeknes TAS, avots: google.lv

Investīcijas iespējas kopsavilkums

Apgrozījums (FG20)

EUR 3.8 miljoni
2.6% izaugsme pret FY19

EBITDA (FG20)

EUR 1.3 miljoni
34.1% marža

Pamatlīdzekļu uzskaites vērtība
(Dec20)

EUR 1.6 miljoni

Neto apgrozāmais kapitāls
(Dec20)

**EUR (254)
tūkstoši**
(6.7)% No FG20 apgrozījuma

Pieredze vietējā tirgū

24 gadi

Vidējā svērtā Uzņēmuma izteiktā
pakalpojuma cena (FG20)

12.52 EUR

Tehnisko apskašu staciju skaits
(FG20)

13 stacijas

Pašu kapitāls / Aktīvi (Dec20)

49.4%

Veikto tehnisko apskašu skaits
(FG20)

303 tūkstoši

Darbinieku skaits (Dec20)

90 darbinieki

Vidēji svērtais pamatlīdzekļu
vecums (Dec20)

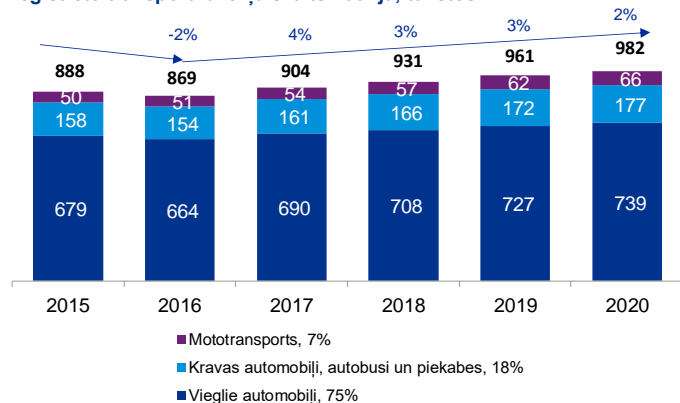
8 gadi

Neto parādsaistības (Dec20)

EUR 410 tūkstoši

Auto industrija un demogrāfiskā situācija Latvijā

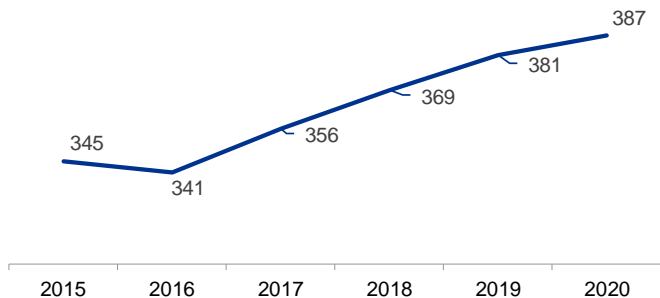
Reģistrēto transportlīdzekļu skaits Latvijā, tūkstoši

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

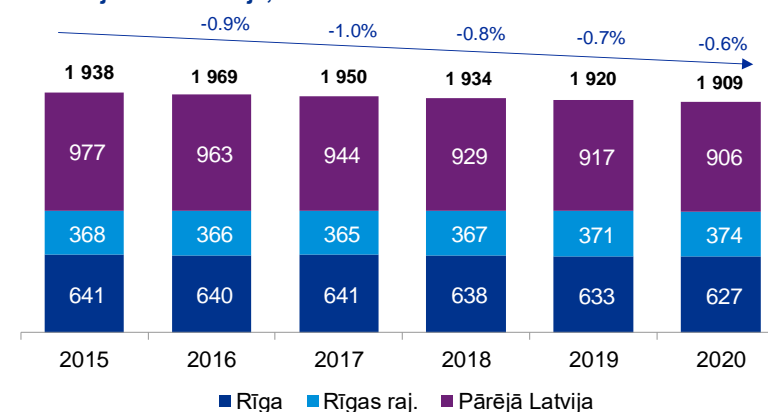
Kopumā Latvijā uz 2020. gada beigām bija reģistrēti 982 tūkstoši transportlīdzekļu (turpmāk – TL), no tiem 75% viegļie automobiļi, 18% kravas auto, piekabes un autobusi, 7% moto transportlīdzekļi. Kopējā dinamika TL tirgū ir pozitīva – pēdējos četros gados reģistrēto TL skaits ir audzis par 2 - 3% ik gadu. Uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā 2020. gadā bija 387 viegļais automobiļis, 12% pieaugumus, salīdzinot ar 2015. gada rādītāju – 345.

Reģistrēto vieglo auto skaits uz 1000 iedzīvotājiem

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Iedzīvotāju skaits Latvijā, tūkstoši

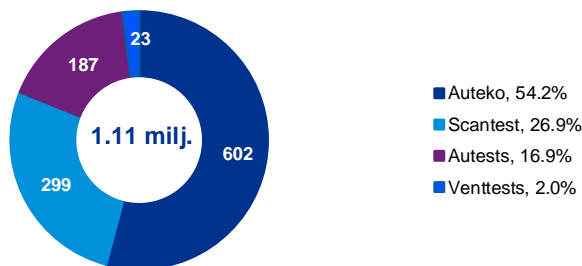
Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Kopējais iedzīvotāju skaits Latvijā sarūk par gandrīz 1% ik gadu kopš 2015. gada, tomēr Rīgas rajonā iedzīvotāju skaits nedaudz pieaug, liecinot par demogrāfiskām izmaiņām – iedzīvotāji pārceļas dzīvot no Rīgas, kur iedzīvotāju skaits sarūk, uz Rīgas rajonu.

Uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā 2020. gadā bija 387 automašīnas – pieaugums par vairāk nekā 12%, salīdzinot ar 2015. gada rādītāju – 345. To arī apstiprina dati par sarūkošu iedzīvotāju skaitu un pieaugošu reģistrēto TL skaitu.

Auto tehnisko apskašu tirgus Latvijā (1 no 2)

Tirgus dalībnieki (veiktās tehniskās apskates), 2020. gads, tūkstoši

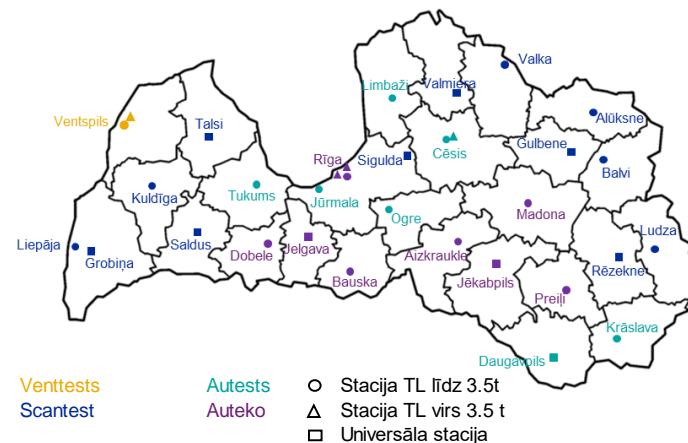

Piezīme: TL diagnostikas un citi pakalpojumi nav iekļauti

Avots: Uzņēmumu vadības informācija

Eiropas Savienībā transportlīdzekļu tehniskā apskate ir obligāta un to regulē Eiropas Padomes un Parlamenta 2014.gada 3.aprīļa Direktīva 2014/45/ES par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju periodiskajām tehniskajām apskatēm. Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 4. panta piektajai daļai valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk - CSDD) ir atbildīga par transportlīdzekļu valsts tehniskās apskates veikšanu, kā arī par citu pienākumu izpildi saistībā ar transportlīdzekļu un to vadītāju uzskaiti un dalības atļauju ceļu satiksmē. Latvijā šobrīd auto tehnisko apskati (turpmāk – TA) veic četri uzņēmumi – SIA Auteko & TUV Latvija, SIA Autests, SIA Scantest, SIA Venttests. Auteko pieder aptuveni 54 % tirgus daļas, Scantest – 27%, Autests – 17%, Venttests – 2%. Tirgus daļa tika rēķināta, ņemot vērā kopējās TA veiktas Latvijā (arī atkārtotās) 2020. gadā kravas auto, vieglajiem auto, autobusiem, piekabēm, motocikliem. Ieņēmumu sadalījumu pēc veikto TA tipiem katram uzņēmumam skatīt nākamajā lappusē.

Latvijā transportlīdzekļu TA jāveic, atkarībā no TL pirmreizējā reģistrācijas datuma un TL veida. Jauniem auto TA veikšanas nosacījumi ir ne tik strikti – TA jāveic ne vairāk kā divus gadus pēc pirmreizējās reģistrācijas (vieglajiem auto un moto transportam). Eiropas Padomes un Parlamenta 2014.gada 3.aprīļa Direktīva 2014/45/ES gan nosaka, ka pirmreizējo apskati var veikt četru gadu laikā kopš pirmās auto reģistrācijas, turpmāk – katras valsts kompetencē izvērtēt periodiskuma izvēli atkarībā no drošības, infrastruktūras un citiem faktoriem.

Avots: Uzņēmumu vadības informācija, CSDD, Centrālā statistikas pārvalde

Auteko darbojas 8 pilsētās – Rīgā, Jelgavā, Dobeļē, Bauskā, Jēkabpilī, Madonā, Preiļos, Aizkrauklē. Scantest ir stacijas 13 pilsētās – Liepājā, Grobiņā, Kuldīgā, Saldus, Talsos, Valmierā, Valkā, Rēzeknē, Ludzā, Siguldā, Balvos, Gulbenē, Alūksnē. Autests darbojas 7 pilsētās – Cēsīs, Limbažos, Ogrē, Jūrmalā, Daugavpilī, Krāslavā, Tukumā. Venttests darbojas tikai Ventspilī.

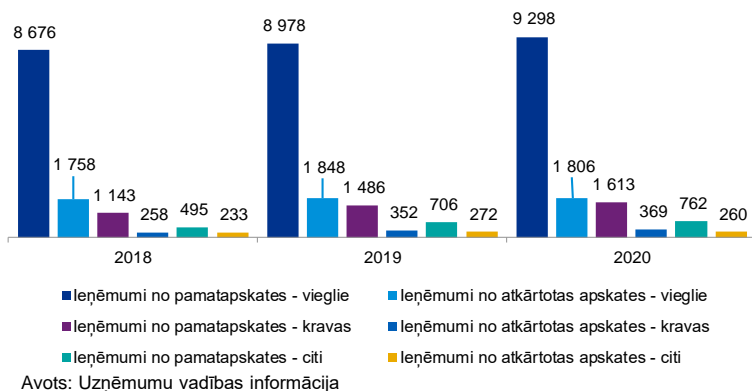
Nākotnē ir plānots izveidot vieglo TL stacijas Līvānos un Smiltēnē, un papildus vieglo TL staciju Rīgā, lai nodrošinātu ērtu iedzīvotāju piekļuvi tehniskās apskates stacijām (atbilstoši reģionālo centru izvietojumam Latvija 2030 stratēģijā – vieglo TL TAS attālums nepārsniedz 45 km, smago – 70km).

Transportlīdzekļu tehniskās apskates veikšanas biežums	
Transportlīdzekļa tips	Nosacījumi
Vieglie automobiļi un piekabes ar pilnu masu līdz 3500 kg	<2 gadus pēc pirmreizējās reģistrācijas, otro apskati veic <2 gadus pēc pirmās apskates, turpmāk - katru gadu
Motocikli, tricikli un kvadricikli	<2 gadus pēc pirmreizējās reģistrācijas, turpmāk - katru otro gadu
Kravas automobiļi, piekabes ar pilnu masu virs 3500 kilogramiem un neatliekamās medicīniskās palīdzības transportlīdzekļi	<1 gadu pēc pirmreizējās reģistrācijas, turpmāk - katru gadu
Autobusi, taksometri, M1 kategorijas transportlīdzekļi, kuri tiek izmantoti sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā, un auto apmācībai paredzēti transportlīdzekļi	<1 gadu pēc pirmreizējās reģistrācijas, otro apskati veic <1 gadu pēc pirmās apskates, turpmāk - katrus 6 mēnešus

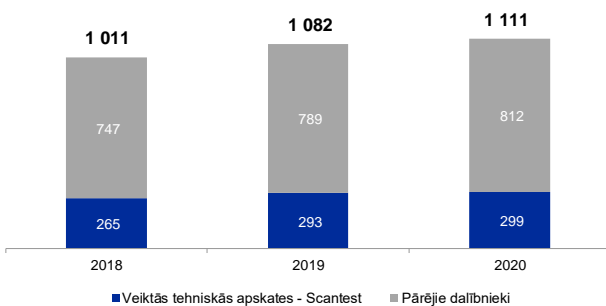
Avots: CSDD

Auto tehnisko apskašu tirgus Latvijā (2 no 2)

Kopējie tehniskās apskates tirgus ieņēmumi pēc apskates tipa, tūkst. EUR

Scantest veiktās tehniskās apskates (skaits tūkstošos)

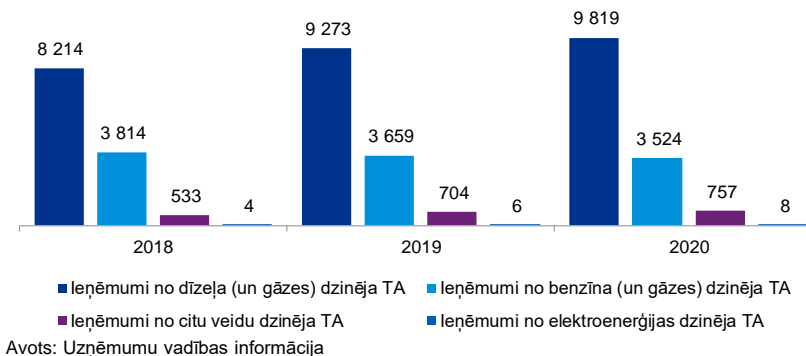

Piezīme: TL diagnostikas un citi pakalpojumi nav iekļauti
Avots: Uzņēmumu vadības informācija

Scantest ir otrais lielākais TA tirgus spēlētājs ar 299 tūkstošiem veikto TA 2020. gadā (26.9% tirgus daļa 2020. gadā, 27.1% 2019. gadā, 26.2% 2018. gadā). Uzņēmuma tirgus daļa pēdējo 3 gadu laikā ir nedaudz pieaugusi.

Ieņēmumi no vieglo TL pamatapskates sastāda lielāko daļu no visu četru TA pakalpojuma sniedzšo uzņēmumu ieņēmumiem – 66% 2020. gadā. Vieglo TL atkārtotā apskate sniedz 12.8% no kopējiem ieņēmumiem 2020. gadā. Ieņēmumi no kravas auto pamatapskates – 11.4% no kopējiem ieņēmumiem 2020. gadā, bet no atkārtotas apskates – 2.6%. Ieņēmumi no citu TL pamatapskates (autobusi, piekabes, motocikli, citu veidu pakalpojumi) sasniedza 5.4% no kopējiem ieņēmumiem 2020. gadā, bet no atkārtotas apskates – 1.8%. Šis sadalījums būtiski nav mainījies 2018. un 2019. gados.

Kopējie tehniskās apskates tirgus ieņēmumi pēc dzinēja veida, tūkst. EUR

Lai salīdzinātu kopējos ieņēmumus visos četros TA pakalpojuma sniedzšajos uzņēmumos Latvijā pēc TL degvielas tipa, ieņēmumi tika sadalīti šādās kategorijās: benzīna, benzīna un gāzes dzinējs; dīzeļa, dīzeļa un gāzes dzinējs; elektroenerģijas dzinējs; gāzes, naftas gāzes un nedefinēts dzinējs – cits.

Tā kā Latvijā lielākā daļa TL ir ar dīzeļa dzinēju, arī kopējie ieņēmumi lielākoties tiek gūti no dīzeļa (un gāzes) dzinējiem – 69.6% 2020. gadā. Ieņēmumi no pakalpojumiem sniegtiem benzīna (un gāzes) dzinēja TL 2020. gadā sasniedza 25% no kopējiem ieņēmumiem. Ieņēmumi no citu veidu dzinēju TA un pakalpojumiem bija 5.4% no kopējiem ieņēmumiem 2020. gadā, bet no elektroenerģijas dzinēja – 0.1%.

Sagaidāmās strukturālās izmaiņas auto tirgū Latvijā un pasaulē

Elektromobiļi

Elektromobiļi nenoliedzami tiek uzskatīti par auto industrijas nākotni – elektromobiļu ražotāji kā Tesla, Nio, Kandi gūst lielu popularitāti. Elektromobiļi varētu ievērojami samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju un globālo sasilšanu. Tiek paredzēts, ka līdz 2030. gadam vairāk nekā 55% no pārdotajām jaunajām automašīnām Eiropā būs ar elektrības dzinēju. Latvijā 2021. gada 1. janvārī reģistrēti ir 1 240 elektromobiļi.

Avots: Forbes, Financial Times, PwC

Auto koplietošana

Koplietošanas auto tirgus Latvijā un pasaulē paplašinās – 2017. gadā pasaulē šo pakalpojumu izmantoja aptuveni 10 miljoni cilvēku, un tiek prognozēts, ka 2025. gadā šis skaitlis sasniegs 36 miljonus, sasniedzot vairāk nekā 16% izaugsmes tempu gadā. 2030. gadā nobrauktie kilometri ar auto koplietošanas transportlīdzekļiem varētu pārsniegt 25% no visiem nobrauktajiem kilometriem pasaulē. Šobrīd Latvijā ir trīs galvenie auto koplietošanas piedāvātāji – CityBee (600 auto), Car Guru (160 auto), Fiqsy (115 auto).

Avots: IBM, Future Mind, Delfi.lv, uzņēmumu mājaslapas, PwC

Inovācijas

Tiek paredzēts, ka līdz 2030. gadam autonomie transportlīdzekļi sastādīs 40% no kopējiem nobrauktajiem kilometriem Eiropā, un 15% no jaunajām pārdotajām automašīnām varētu būt autonomas. Automašīnu ražotāji veiks līdz pat 90% no investīcijām programmatūrā un informāciju sistēmu tehnoloģijās, ko pierāda mūsdienu attīstības gaita – piemēram, šobrīd ASV uzņēmums Tesla izgatavo ar autonomo braukšanas sistēmu aprīkotus transportlīdzekļus, kā arī Volkswagen sastrādājas ar Microsoft, lai radītu automātisku auto vadīšanas platformu.

Avots: IBM, PwC, Tesla mājaslapa

Tirgus liberalizācija

Pēc Latvijas valdības plāniem 2023. gadā tiks atvērta transportlīdzekļu TA tirgus, ļaujot TA pakalpojumu iedzīvotājiem sniegt arī neatkarīgiem akreditētiem uzņēmumiem. Šim solim vajadzētu samazināt TA cenas un uzlabot pakalpojuma pieejamību iedzīvotājiem. Detalizētam apskatam par sagaidāmajām tirgus izmaiņām skatīt nākamo lappusi.

Avots: CSDD, lsm.lv

Mobilitāte

Mūsdienās pilsētās ir pieejamas daudzas dažādas transporta mobilitātes iespējas, lai nokļūtu galamērķī ātri un ērti: braucieni koplietošana, automašīnu koplietošana (*skat. auto koplietošana*), motorolleru koplietošana, velosipēdu koplietošana, skūteru koplietošana u.c. Latvijā galvenie koplietošanas transporta (ne auto) piedāvātāji ir Bolt, Fiqsy, RIDE, NIU, Skok u.c.

Avots: Forbes